

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ

Обчислення середньої заробітної плати працівникам проводиться відповідно до норм Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100 (зі змінами) (далі – Порядок).

Якщо працівник отримує компенсацію за дні відпусток, на які він набув право до 31.12.2023, розрахунок середньої заробітної плати здійснюється

виходячи з виплат, нарахованих у 2023 році.

Таким чином, в розрахунок включаються місяці, відпрацьовані упродовж 2023 року.

Заробітна плата, нарахована працівнику у 2023 році (за фактично відпрацьований час з 1 січня або з першого числа місяця після оформлення на роботу до першого числа місяця, в якому виплачується компенсація за невикористану відпустку), ділиться на кількість календарних днів у розрахунковому періоді. Отримана середньоденна заробітна плата множиться на кількість днів відпустки, що підлягають оплаті.

При цьому обчислення середньої заробітної плати для виплати компенсації за невикористані відпустки працівнику за 2024 рік (на які він набув право після 31.12.2023) проводиться

ВИХОДЯЧИ З

виплат за останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю виплати компенсації за невикористані відпустки.

Тобто щодо компенсації за невикористані відпустки, право на які було набуто до 31.12.2023 (включно), застосовуємо новий підхід, а щодо компенсації за відпустки починаючи з 01.01.2024 – старий підхід.

Отже, при звільненні працівника у 2024 році для розрахунку компенсації за невикористані відпустки роботодавець має обчислювати дві середні заробітні плати. Та й саму компенсацію ділити на дві частини: компенсація за відпустки, права на які набуті до 31.12.2023 та після цієї дати.

Приклад: Працівниця, яка перебувала у відпустці по догляду за дитиною до трьох років, звільняється після виходу з неї 16.04.2024. На день звільнення працівниця має 15 днів невикористаної відпустки, право на які вона набула до 31 грудня 2023р., а також 7 днів невикористаної відпустки, право на які вона набула протягом січня – квітня 2024 року. Посадовий оклад працівниці станом на 31.12.2023 складав (умовно) 14 тис. гривень, з 01.01.2024 посадовий оклад підвищено та станом на 16.04.2024 він становить (умовно) 17 тис. гривень.

Як розрахувати суму компенсації за невикористані відпустки працівнику при звільненні?

Відповідно до абзацу сьомого пункту 2 Порядку час, протягом якого працівник згідно із законодавством не працював і за ним не зберігався заробіток або зберігався частково, виключається з розрахункового періоду.

Тобто, час перебування працівника у відпустці по догляду за дитиною до трьох років має бути виключений із розрахункового періоду при обчисленні середньої заробітної плати.

Якщо у працівника відсутній розрахунковий період, то середня заробітна плата обчислюється відповідно до абзаців

третього – п'ятого пункту 4 Порядку (абзац восьмий пункту 2 Порядку).

Абзацом третім пункту 4 Порядку встановлено, що якщо в розрахунковому періоді у працівника не було заробітної плати, розрахунки проводяться з установлених йому в трудовому договорі тарифної ставки, посадового (місячного) окладу.

Отже, розрахунок середньої заробітної плати для виплати компенсації за невикористані відпустки, на які працівник набув право до 31.12.2023, здійснюватиметься в розрахунковому періоді з

01.01.2023 по 31.12.2023

, а за невикористані відпустки, на які працівник набуде право після 31.12.2023

, в розрахунковому періоді з

01.04.2023 по 31.03.2024

виходячи з встановленого на час розрахунку, зокрема, на дату звільнення

, посадового окладу (

17 000 гривень

).

Звертаємо увагу, що згідно з частиною шостою статті 6 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», який набрав чинності 24.03.2022, у період дії воєнного стану норми статті 73 Кодексу законів про працю України не застосовуються.

Отже, із розрахунку середньої заробітної плати **святкові та неробочі дні, встановлені законодавством**, не виключаються.

Кількість календарних днів в розрахунковому періоді з 01.01.2023 по 31.12.2023 становить 365 днів, в розрахунковому періоді з 01.04.2023 по 31.03.2024 – 366 днів.

Відповідно до абзацу п'ятого пункту 4 Порядку якщо розрахунок середньої заробітної плати обчислюється виходячи з посадового окладу чи мінімальної заробітної

плати, то її нарахування здійснюється шляхом множення посадового окладу чи мінімальної заробітної плати на кількість місяців розрахункового періоду.

Сума компенсації працівнику при звільненні за невикористані відпустки, на які працівник набув право до 31.12.2023, становитиме:

Розрахунок середньоденної заробітної плати:

$17\ 000\ \text{грн} \times 12\ \text{міс} / 365\ \text{к.днів} = 558,90\ \text{грн}$

Розрахунок суми компенсації:

$558,90\ \text{грн} \times 15\ \text{к.днів невик.відп.} = 8\ 383,50\ \text{грн}$

Сума компенсації працівнику при звільненні за невикористані відпустки, на які працівник набув право після 31.12.2023(протягом січня – квітня 2024 року), становитиме:

Розрахунок середньоденної заробітної плати:

$17\ 000\ \text{грн} \times 12\ \text{міс} / 366\ \text{к.днів} = 557,38\ \text{грн}$

Розрахунок суми компенсації:

$557,38\ \text{грн} \times 7\ \text{к.днів невик.відп.} = 3\ 901,66\ \text{грн}$

Отже, загальна сума розрахованої суми компенсації за невикористані відпустки працівнику при звільненні становитиме:

$8\ 383,50\ \text{грн} + 3\ 901,66\ \text{грн} = 12\ 285,16\ \text{грн}$

Джерело: Мінекономіки